

PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ

Öğretmen Broşürü

TAHSİN BANGUOĞLU ANAOKULU

Problem Çözme

Problem çözme; bireyin problemi hissetme anından ona çözüm buluncaya kadar geçirmiş olduğu bir düşünce süreci olarak tanımlanmaktadır. Belirli bir durumla başa çıkabilme için etkili seçenekleri oluşturmayı, birini seçmeyi ve uygulamayı içeren bilişsel ve davranışsal bir süreçtir.

PROBLEM ÇÖZME, TEMEL
BİR YAŞAM BECERİSİDİR.

Problem Çözme Stratejileri

Köpekbalığı (Güç Kullanma)

Köpek balıkları kendi çözüm önerilerini kabul etmesi için çatıştığı kişiyi zorlar ve karşısındaki kişi üzerinde güç kullanmayı dener. Kendi amaçları çok önemli ama ilişkileri önemsizdir. Ne pahasına olursa olsun amaçlarına ulaşmayı isterler. Başkalarının ihtiyaçlarıyla ilgilenmezler.

Kaplumbağa (Kaçınma)

Çatışma yaratan sorunlardan ve kişilerden uzak dururlar. Çatışmaları çözmeye uğraşmanın boş bir çaba olduğuna inanırlar. Çaresizlik hissederler. Çatışma ile yüz yüze gelmektense fiziksel ya da psikolojik olarak geri çekilmenin daha kolay olduğuna (kabuğuna çekilmek gerektiğine) inanırlar.

Problem Çözme Stratejileri

Tilki (Uzlaşma)

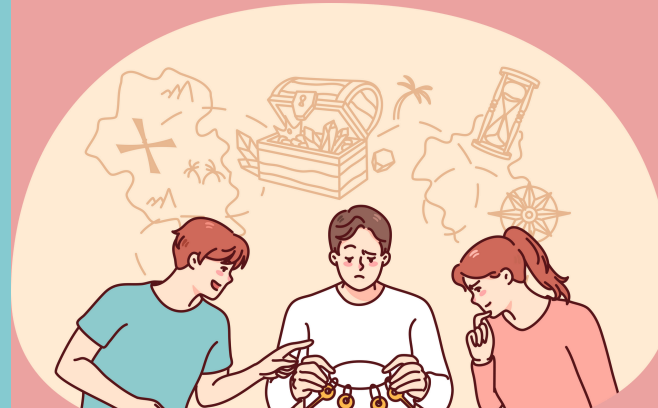
Tilkiler hem kendi amaçlarına hem de ilişkilerine orta derecede önem verirler. Kendi amaçlarının bir kısmından vazgeçerler ve çatıştıkları kişiyi de amaçlarının bir kısmından vazgeçmeye ikna ederler. Her iki tarafın da bir şeyler kazanacağı bir çözüm yolu ararlar.

Baykuş (İş Birliği)

Hem amaçlarına hem de ilişkilerine çok önem verirler. Çatışmaları, taraflar arasındaki gerilimi azaltarak geliştirici bir ilişkileri araç olarak görürler. Her iki tarafı da tatmin edecek çözümler arayarak ilişkiyi sürdürürler.

Ayıcık (Uyma)

İlişki çok önemli ama amaç pek önemli değildir. Başkaları tarafından kabul edilmeyi ve sevilmeyi isterler. Diğer kişinin çıkarlarını tatmin etmek için kendi çıkarlarını ihmal eder. Bu stratejide bireyin kendi haklarından özveride bulunması söz konusudur.

Öğretmenler Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerini Nasıl Destekleyebilir?

I- Öğrencilerinizi Tanımaya Çalışın!
Hepimizin problemlere karşı mutlaka yanlış/doğru stratejileri vardır. Burada öğrencilerinizin stratejisi nedir, olaylara nasıl yaklaşıyor bunu bilmeniz oldukça önemlidir.

- Bir problem durumuyla karşılaştığında ilk olarak ne yapıyor?
- Başarısız olduğunda nasıl hareket ediyor? Başka yollar deniyor mu?
- Dikkatini soruna odaklayabiliyor mu?
- Sorunu çözmeye ne kadar istekli?
- Pes edip hemen yardım istiyor mu?

Bu ve buna benzer sorularla öğrencelerinizi tanıyabilir, yanlış yöntemler varsa değiştirmelerinde yardımcı olabilirsiniz.

“PROBLEMLER, NASIL BAŞA ÇIKACAĞINIZI BİLİRSENİZ, İYİYE
KULLANABİLECEĞİNİZ FIRSATLARDIR.”

HENRY J. KAİSE

2- Destekleyici Olun!

Öğrencilerinizi bir problem durumuyla karşılaştığında onları kendi çözüm yollarını bulmaları için teşvik edin.

- 'Bu sorunun üstesinden gelebileceğine inanıyorum',
- '...Yapabilirsin bir dene bakalım.'
- 'Sence burada ne / başka neler yapabilirsin?'

gibi onları cesaretlendirecek, motive edecek ve çaba göstermelerini isteyecek cümleler kullanmaya özen gösterin.

3- Problem Çözme Basamaklarını Öğretin!

Problem çözme basamakları kısaca;

- Problemin ne olduğunun farkına varmak, Birden fazla çözüm yolu bulmak, çözüm yollarından şartlara göre etkili olabilecekleri belirleyip sıralamak,
- Bir tanesini seçip uygulamak ve sonucunu değerlendirmek,
- Başarısız olduğu taktirde de diğer seçeneklere dönmek

4- Öğrendiklerini Uygulama Fırsatı Verin!

Sınıf içinde kullandığınız ders anlatım teknikleriyle, yöntemleriyle, stratejileriyle mümkün olduğunca problem çözme becerilerini kullanma fırsatı verin.

5- Model Olun!

Öğretmenler, öğrencilerin okul ortamındaki en önemli rol ve davranış modellerinden biridir. Bu sebeple öğretmenler etkili birer model olmalıdırlar.